

1 Obstoje postopka za izdajo plačilnega naloga

1.1 Področje uporabe postopka

Avstrijski zakon o pravnem postopku vključuje zanesljiv in preizkušen postopek za izdajo plačilnega naloga (*Mahnverfahren*) za zahtevke za plačilo. Večina zahtevkov za plačilo v Avstriji se obdela elektronsko v poenostavljenem in hitrem postopku za izdajo plačilnega naloga.

1.1.1 Kateri zahtevki so upravičeni (npr. samo denarni zahtevki, samo pogodbeni zahtevki itd.)?

Postopek za izdajo plačilnega naloga je omejen na zahtevke za plačilo, o katerih ni treba odločati v posebnem „nepravdnem“ postopku (*Außerstreitverfahren*). Postopek za izdajo plačilnega naloga ni združljiv z načelom, na katerem temelji nepravdni postopek, v katerem mora sodišče po uradni dolžnosti, tj. brez zahteve stranke, pojasniti vsa dejstva, ki so pomembna za njegovo odločitev. Ker posebne procesne zahteve veljajo tudi za zadeve s področja socialnega prava in zahtevke iz čekovnih ali meničnih sporov, teh ni mogoče uveljavljati v postopku za izdajo plačilnega naloga.

1.1.2 Ali obstaja zgornja meja vrednosti zahtevka?

Vrednost zahtevkov v postopku za izdajo plačilnega naloga je od 1. julija 2009 omejena na 75 000 evrov. Tožbe, katerih vrednost presega ta znesek, je treba vložiti v „rednem“ civilnem postopku v obliki pripravljalnega spisa.

1.1.3 Ali je uporaba tega postopka prostovoljna ali obvezna?

Postopek za izdajo plačilnega naloga je v Avstriji obvezen za zahtevke do zgoraj navedene vrednosti.

1.1.4 Ali je postopek možen, če toženec živi v drugi državi članici ali v tretji državi?

Avstrijskega postopka za izdajo plačilnega naloga ni mogoče uporabiti, če ima toženec stalno ali običajno prebivališče ali sedež v tujini. Take spore je treba reševati v „rednem“ civilnem postopku. Pristojno sodišče bo glede na zahtevek bodisi pozvalo toženca, naj v štirih tednih predloži odgovor na tožbo, bodisi bo določilo datum za obravnavo.

Zahtevki za plačilo zoper toženca s stalnim prebivališčem v drugi državi članici se lahko uveljavljajo tudi na podlagi postopka za izdajo evropskega plačilnega naloga.

1.2 Pristojno sodišče

Zahtevke za plačilo v vrednosti do 15 000 evrov (od 1. januarja 2013) je treba vložiti pri okrožnem sodišču (*Bezirksgericht*). Zahtevke v vrednosti nad 15 000 evrov je treba vložiti pri sodišču prve stopnje, razen če spadajo v posebno pristojnost okrožnih sodišč.

Za pristojnost v avstrijskem postopku za izdajo plačilnega naloga veljajo splošna pravila, tj. posebna pravila o pristojnosti ne obstajajo. Za informacije o pristojnosti avstrijskih sodišč glej informativni list „Pristojnost“. Informacije o tem, katero sodišče je pristojno za posamezne civilne zadeve, je mogoče najti na spletišču avstrijskega zveznega ministrstva za pravosodje pod razdelkom „e-Government“ (iskanje sodišč – *Gerichtssuche*).

Okrožno sodišče za gospodarske zadeve na Dunaju (*Bezirksgericht für Handelssachen Wien*) je v Avstriji izključno pristojno za izvedbo postopka za izdajo evropskega plačilnega naloga.

1.3 Formalni pogoji

1.3.1 Ali je uporaba standardiziranega obrazca obvezna (če je tako, kje je ta obrazec na voljo)?

Zahtevke za plačilo je treba vložiti na standardiziranem obrazcu. Za postopek za izdajo plačilnega naloga v Avstriji se uporabljajo različni obrazci, odvisno od tega, ali se zahtevek za plačilo uveljavlja v „rednem“ postopku za plačilni nalog, v postopku za izdajo plačilnega naloga pri delovnem sodišču ali v postopku za izdajo evropskega plačilnega naloga. Obrazce je mogoče prenesti s spletišča zveznega ministrstva za pravosodje pod razdelkom „Bürgerservice“ ali izpolniti prek spleta.

1.3.2 Ali me mora zastopati odvetnik?

Stranke v postopku za izdajo plačilnega naloga, v katerem vrednost spornega predmeta presega 5 000 evrov, morajo imeti pravnega zastopnika. To ne velja za zadeve, ki jih mora ne glede na vrednost spornega predmeta po zakonu obravnavati okrožno sodišče (tj. stvarno pristojno sodišče). V takih primerih je pravno zastopanje „relativna“ zahteva, tj. stranke lahko delujejo v svojem imenu, vendar če želijo imeti zastopnika, mora to biti odvetnik.

V postopku za evropski plačilni nalog pravno zastopanje ni potrebno.

1.3.3 Kako podrobno moram utemeljiti zahtevek?

Zahteve glede vsebine predloga za izdajo plačilnega naloga se ne razlikujejo bistveno od zahtev, ki veljajo za tožbe, vložene v okviru „rednega“ postopka. Vendar tožnikom v predlogu za izdajo plačilnega naloga ni treba utemeljiti pravnih razlogov, na katerih temelji zahtevek. Okoliščine, navedene v podporo zahtevku, pa morajo biti opisane dovolj podrobno, da je mogoče zahtevek opredeliti in izpeljati določeno zahtevo (tj. predlog mora biti „prepričljiv“).

1.3.4 Ali je treba predložiti pisna dokazila za zadevni zahtevek? Če je tako, kateri dokumenti so dopustni kot dokazi?

V Avstriji je postopek za izdajo plačilnega naloga postopek, v katerem ni treba predložiti dokazov. Zato v podporo predlogu za izdajo plačilnega naloga ni treba predložiti nobenih dokumentov. Vendar se tožnikom, ki plačilni nalog pridobijo ali ga poskušajo pridobiti goljufivo, tako da v svoj predlog vključijo napačne ali nepopolne informacije, naloži denarna kazen na podlagi avstrijskega zakona o pravnem postopku.

1.4 Zavrnitev zahtevka

Sodišče le na kratko prouči predlog. Ne preverja pravilnosti vsebine, ampak le pravno utemeljenost zahtevka (tj. ali je „prepričljiv“). Če predlog za izdajo plačilnega naloga izpolnjuje vse zahteve glede oblike in vsebine (tj. vsebuje določeno zahtevo, navaja dejstva, iz katerih je mogoče izpeljati zahtevo, navaja dokaze in podrobnosti o pristojnosti ter omogoča opredelitev zahtevka), sodišče izda plačilni nalog. Zavrnitev predlogov za izdajo plačilnega naloga iz formalnih razlogov v avstrijskem zakonu o pravnem postopku ni predvidena. Če sodišče meni, da zahteve za izdajo plačilnega naloga niso izpolnjene, predloga ne zavrne, ampak takoj začne „redni“ postopek. Vendar lahko v primeru nekaterih formalnih pomanjkljivosti najprej začne postopek za odpravo pomanjkljivosti, pri čemer pozove tožnika, naj jih odpravi.

1.5 Pritožba

Ker v avstrijskem zakonu o pravnem postopku ni predvidena zavrnitev predlogov za izdajo plačilnega naloga, ampak ti samodejno preidejo v „redni“ postopek, pravica do pritožbe ni potrebna.

1.6 Izjava nasprotne stranke

Rok za vložitev ugovora zoper plačilni nalog je štiri tedne od datuma vročitve pisnega izvoda plačilnega naloga tožencu. Sodišče tega roka ne more podaljšati ali skrajšati.

Ugovori zoper plačilne naloge, ki jih izda sodišče prve stopnje (v primerih, v katerih je vrednost spornega predmeta od 15 000 do 75 000 evrov), morajo biti v obliki odgovora na tožbo. To pomeni, da mora ugovor vsebovati določeno zahtevo ter opis dejstev in okoliščin v podporo ugovoru, skupaj z dokazi v podporo trditvam toženca. Pravno zastopanje je obvezno za vložitev ugovorov pri sodišču.

Pravno zastopanje ni obvezno za vložitev ugovora v postopku pred okrožnim sodiščem (tj. pri vrednosti spornega predmeta do 15 000 evrov ali do 75 000 evrov, če ima sodišče stvarno pristojnost). Za pisne ugovore v takem postopku zadostuje, da toženec sodišču, ki je izdalo plačilni nalog, pošlje podpisan dopis, v katerem navede, da namerava zoper plačilni nalog vložiti ugovor. Tožencu ni treba utemeljiti ugovora tako kot v postopku pred sodiščem prve stopnje. Toženec lahko ugovor poda tudi ustno na zapisnik pri sodišču, ki je izdalo plačilni nalog, ali pri okrožnem sodišču v okrožju, v katerem ima stalno prebivališče.

1.7 Učinek izjave nasprotne stranke

Če toženec pravočasno vloži ugovor, plačilni nalog preneha veljati in sodišče samodejno začne „redni“ postopek, v katerem obravnava trditve iz zahtevka in ugovore zoper nje.

1.8 Učinek manjkajoče izjave nasprotne stranke

Postopek za izdajo plačilnega naloga je v Avstriji enostopenjski postopek. Če toženec ne ugovarja zoper plačilni nalog ali ne ugovarja pravočasno, plačilni nalog samodejno postane izvršljiv brez nadaljnje zahteve tožnika. V zakonu torej ni nobene določbe glede odločbe drugostopenjskega sodišča.

1.8.1 Kaj je treba storiti za pridobitev izvršljive odločbe?

Sodišče po uradni dolžnosti potrdi izvršljivost plačilnega naloga. Tožnik lahko s potrjenim izvodom plačilnega naloga začne izvršilni postopek zoper toženca.

1.8.2 Je ta odločba pravomočna ali še obstaja možnost, da se toženec zoper njo pritoži?

Plačilni nalogi, izdani v okviru avstrijskega postopka za izdajo plačilnega naloga, se lahko izpodbijajo le z vložitvijo ugovora. Toženec nima drugih pravnih sredstev. Tožnik in toženec lahko odločitev o stroških v plačilnem nalogu izpodbijata v 14 dneh od vročitve v pritožbi zoper stroške (*Kostenrekurs*). Toženec lahko kadar koli uveljavlja hude nepravilnosti pri vročitvi plačilnega naloga, tako da zahteva razveljavitev potrditve izvršljivosti. Toženec, ki zaradi neizogibnih in nepredvidljivih dogodkov ni uspel pravočasno vložiti ugovora, lahko v 14 dneh od odprave ovire, zaradi katere je zamudil rok za vložitev ugovora, zaprosi za vrnitev v prejšnje stanje.

Zadnja posodobitev: 05/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.